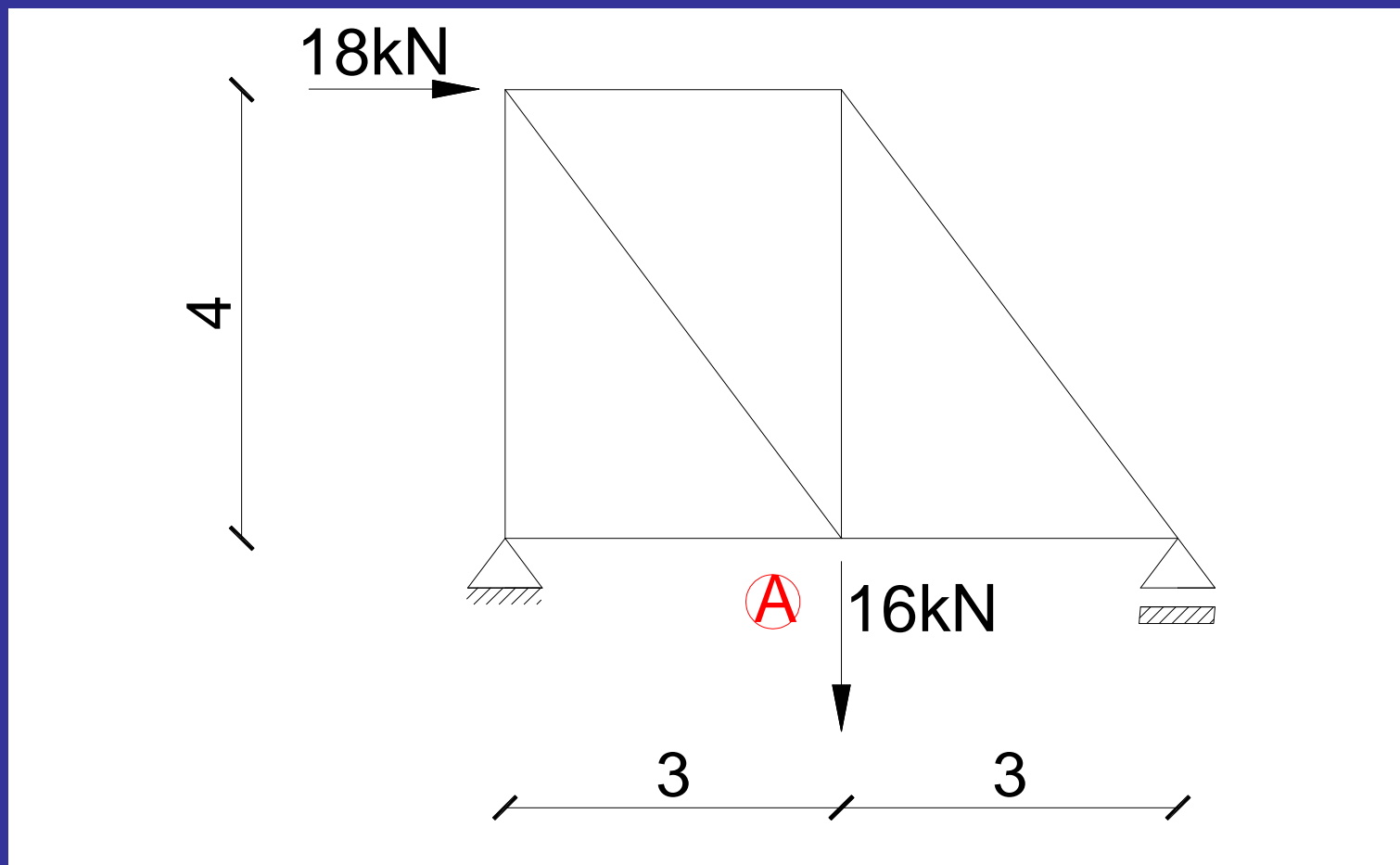

Wyznaczanie przemieszczeń w kratownicy

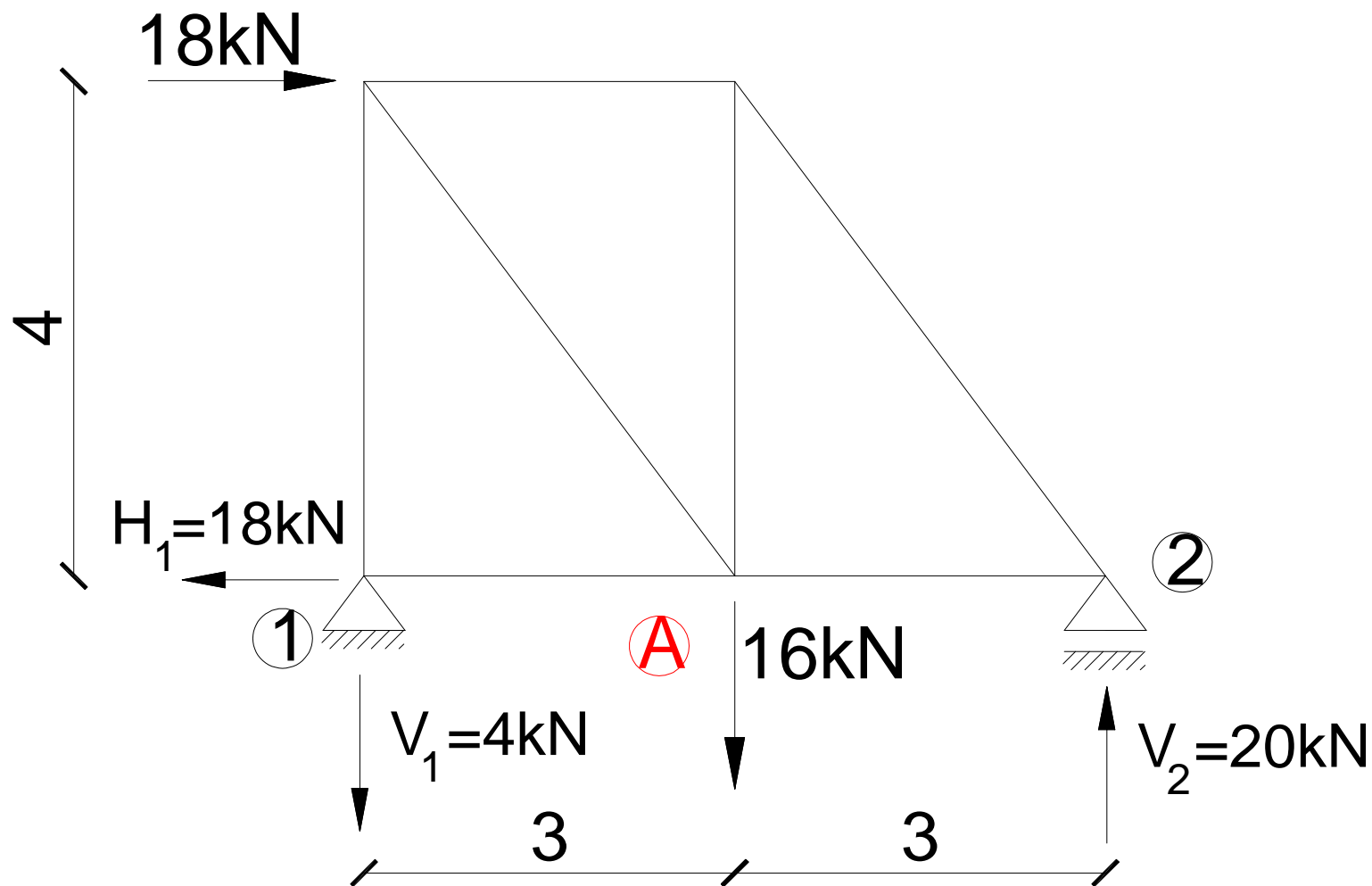
$$\delta = \int_L \frac{N \cdot \bar{N}}{EA} dL = \sum_{P=1}^n \frac{N_P \cdot L_P \cdot \bar{N}_P}{E_P A_P}$$

Całkujemy siły normalne na poszczególnych prętach
i sumujemy dla całej konstrukcji

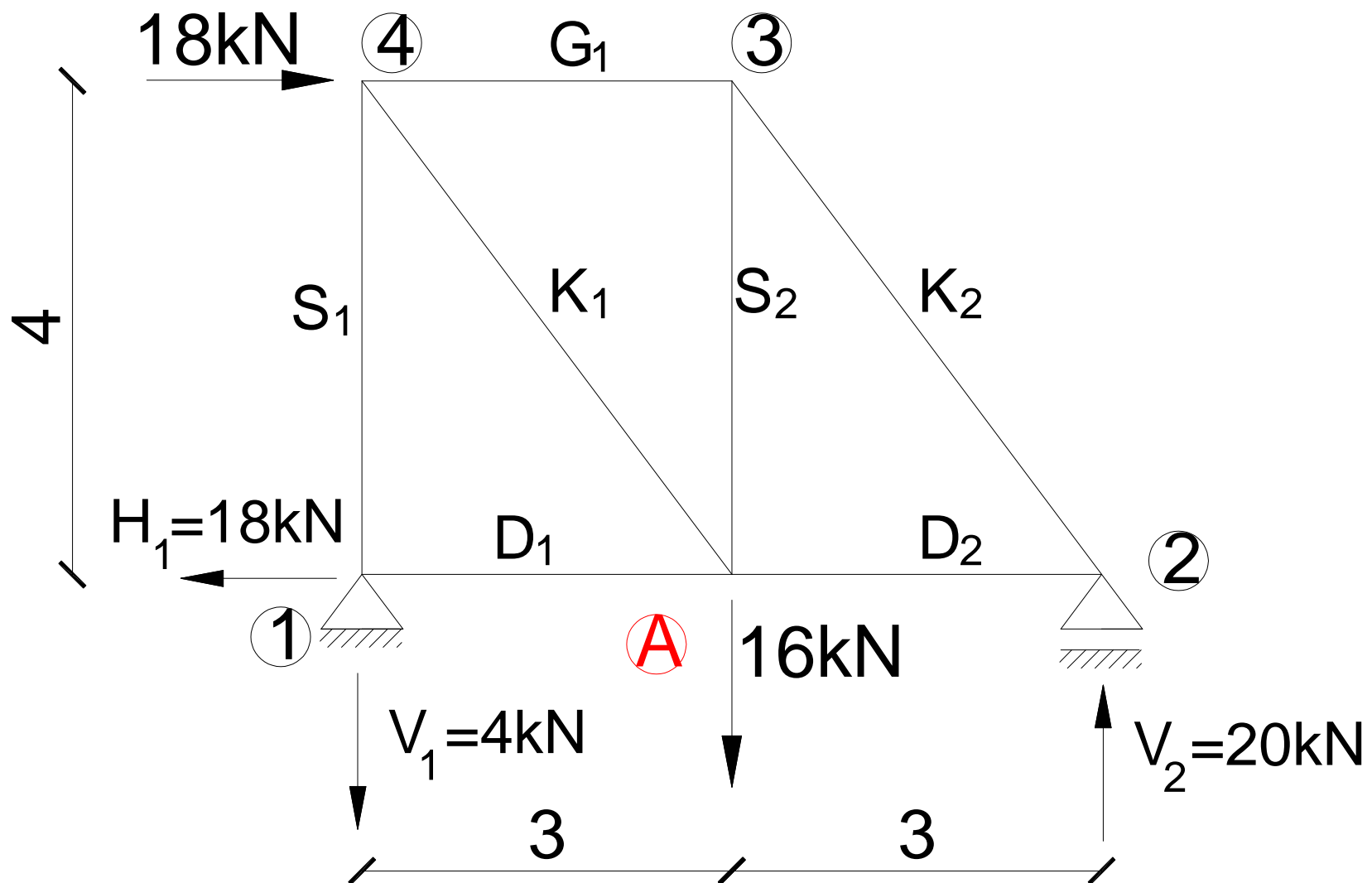
Zadanie: Wyznacz przemieszczenie pionowe węzła A z zasady prac wirtualnych, $EA = \text{const}$

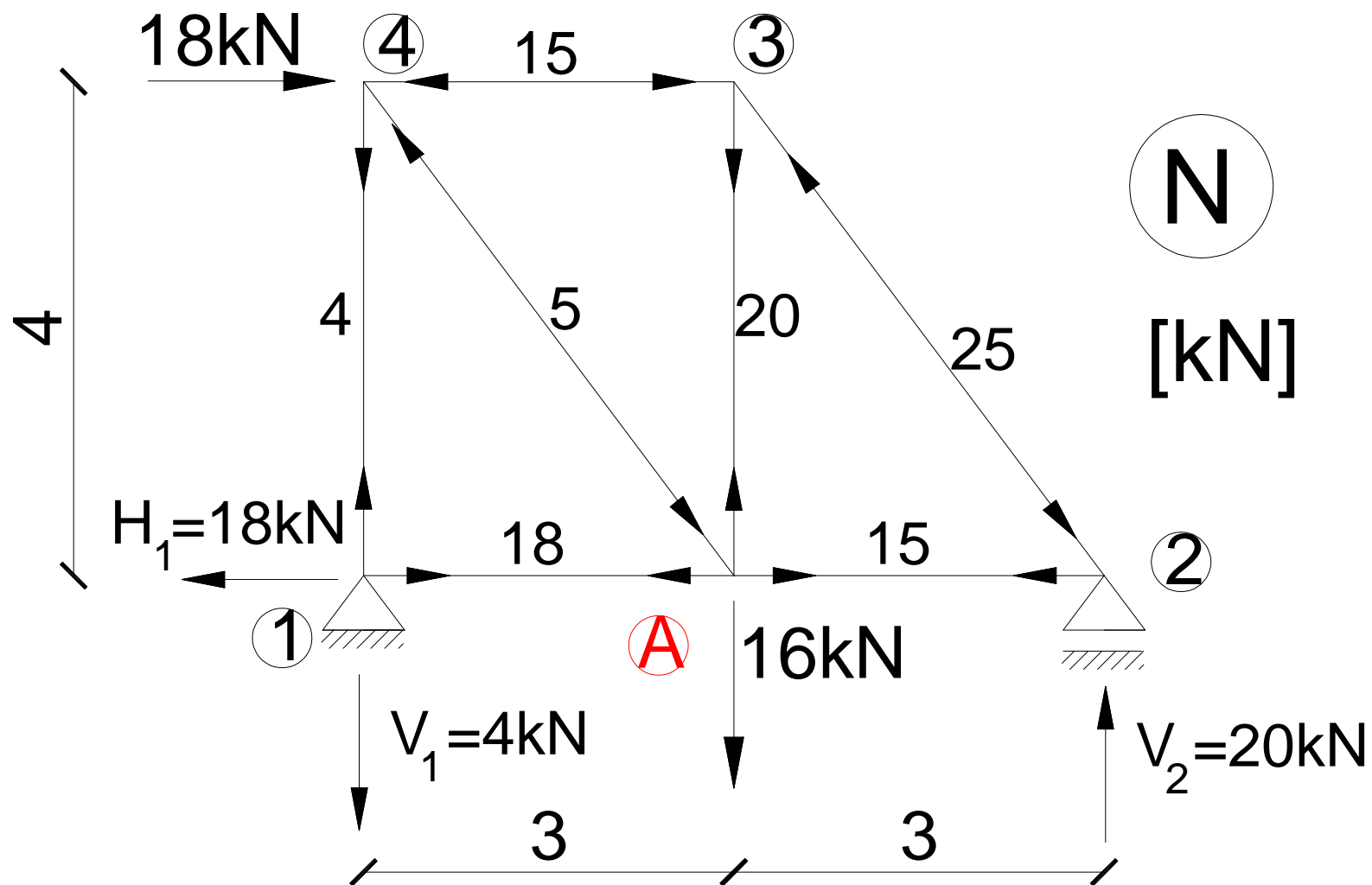
Wyznaczenie reakcji

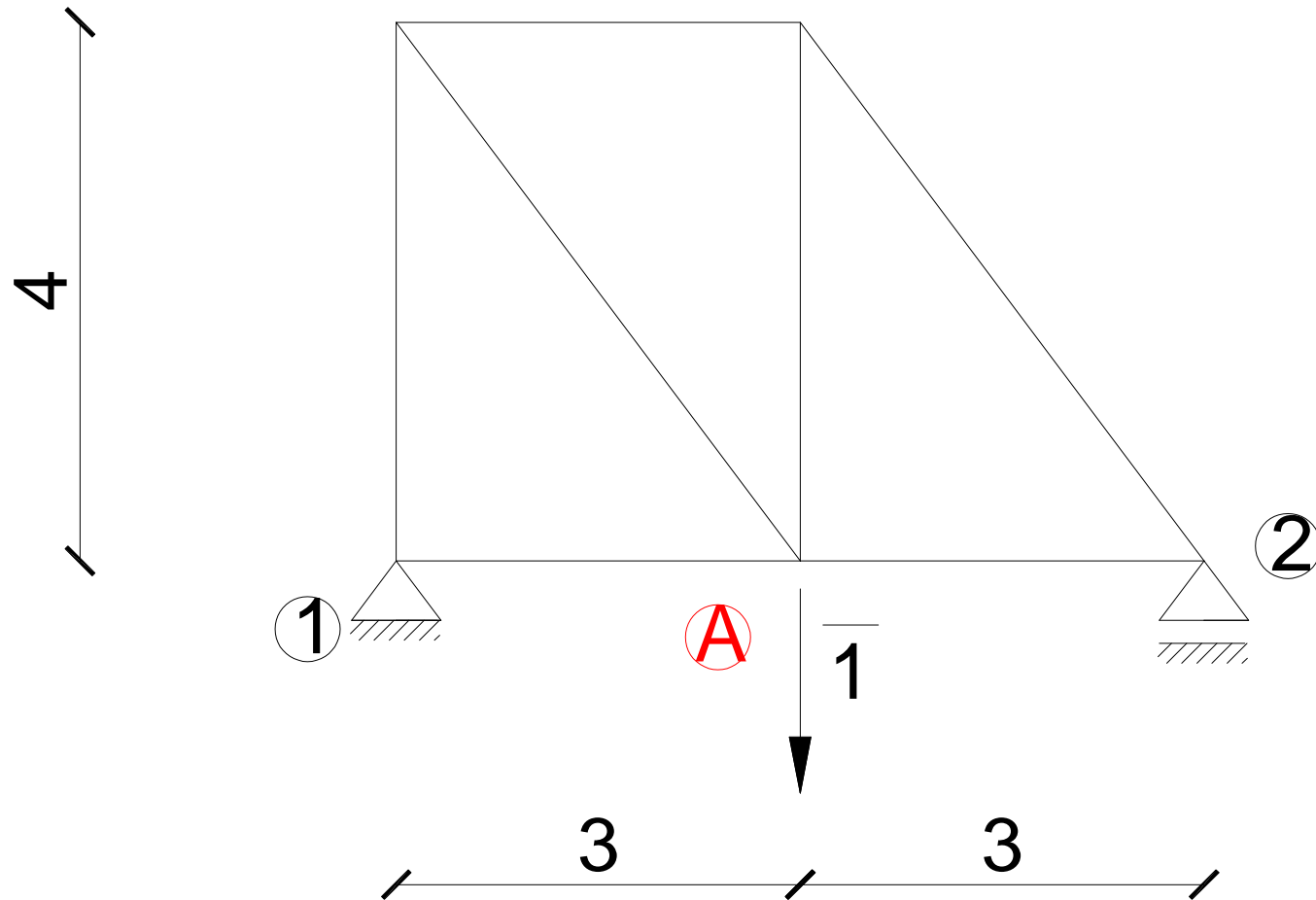
Wyznaczenie sił w prętach od obciążenia zewnętrznego

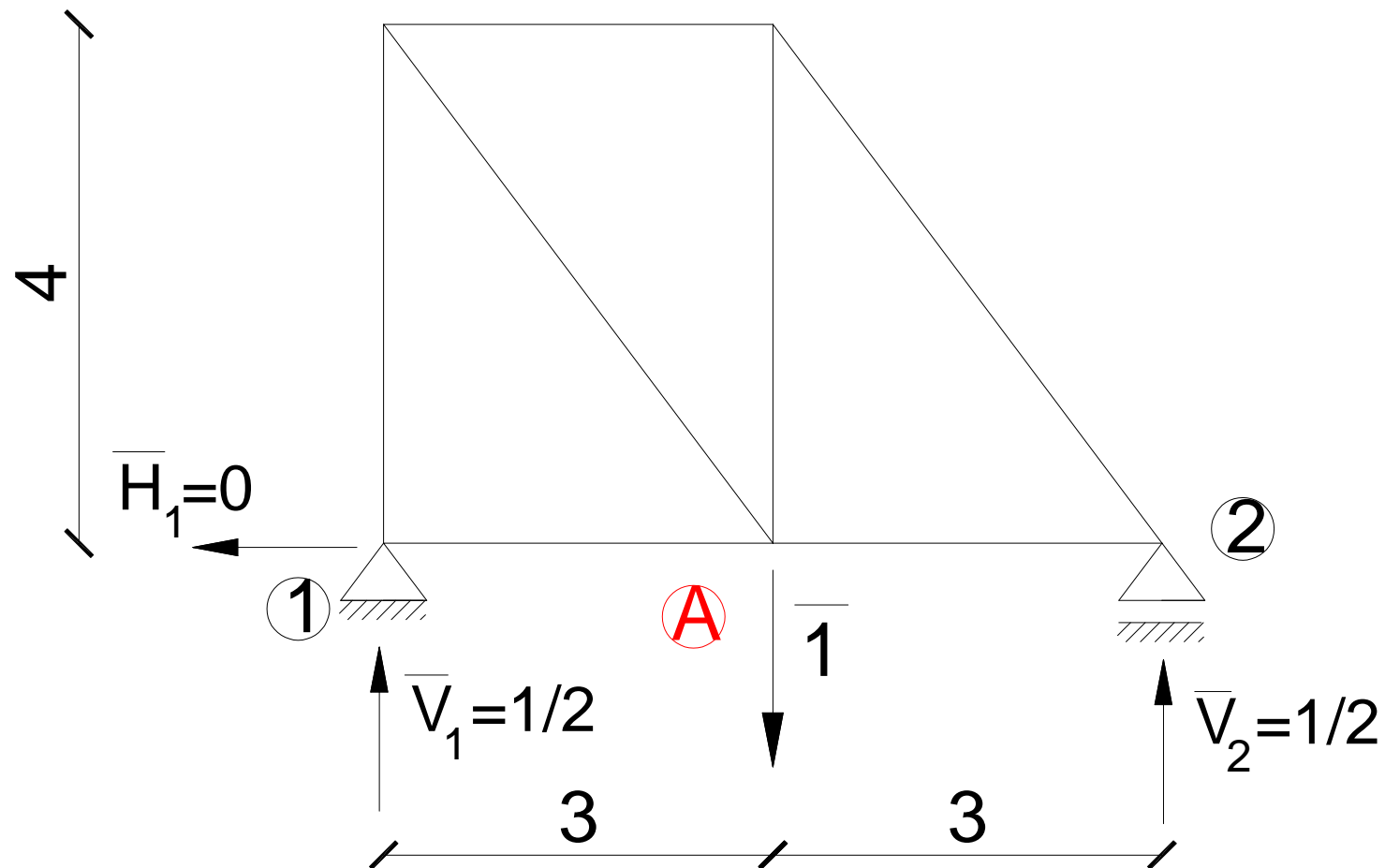
Wykres sił normalnych w kratownicy

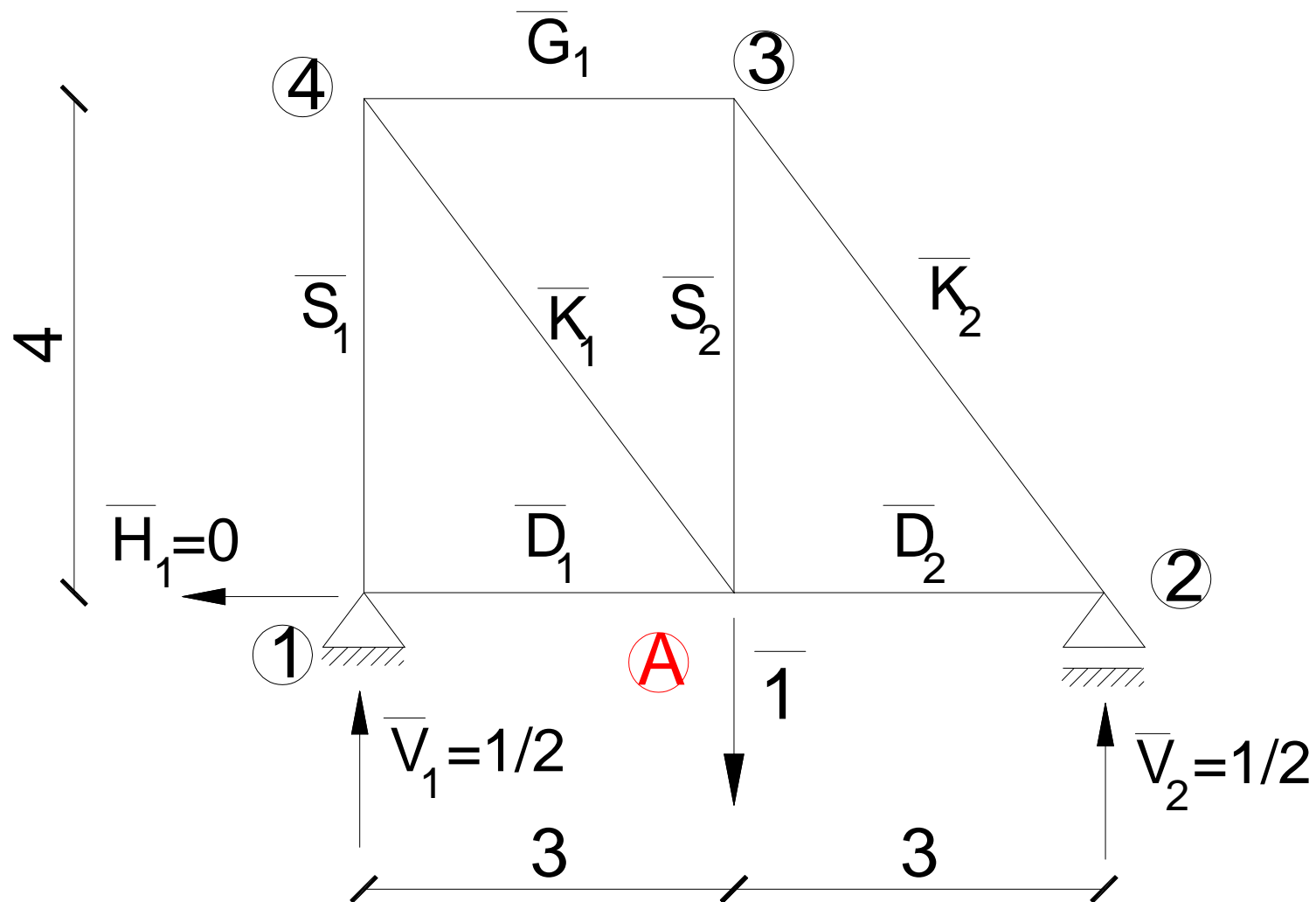
Obciążenie wirtualne

Obciążenie wirtualne

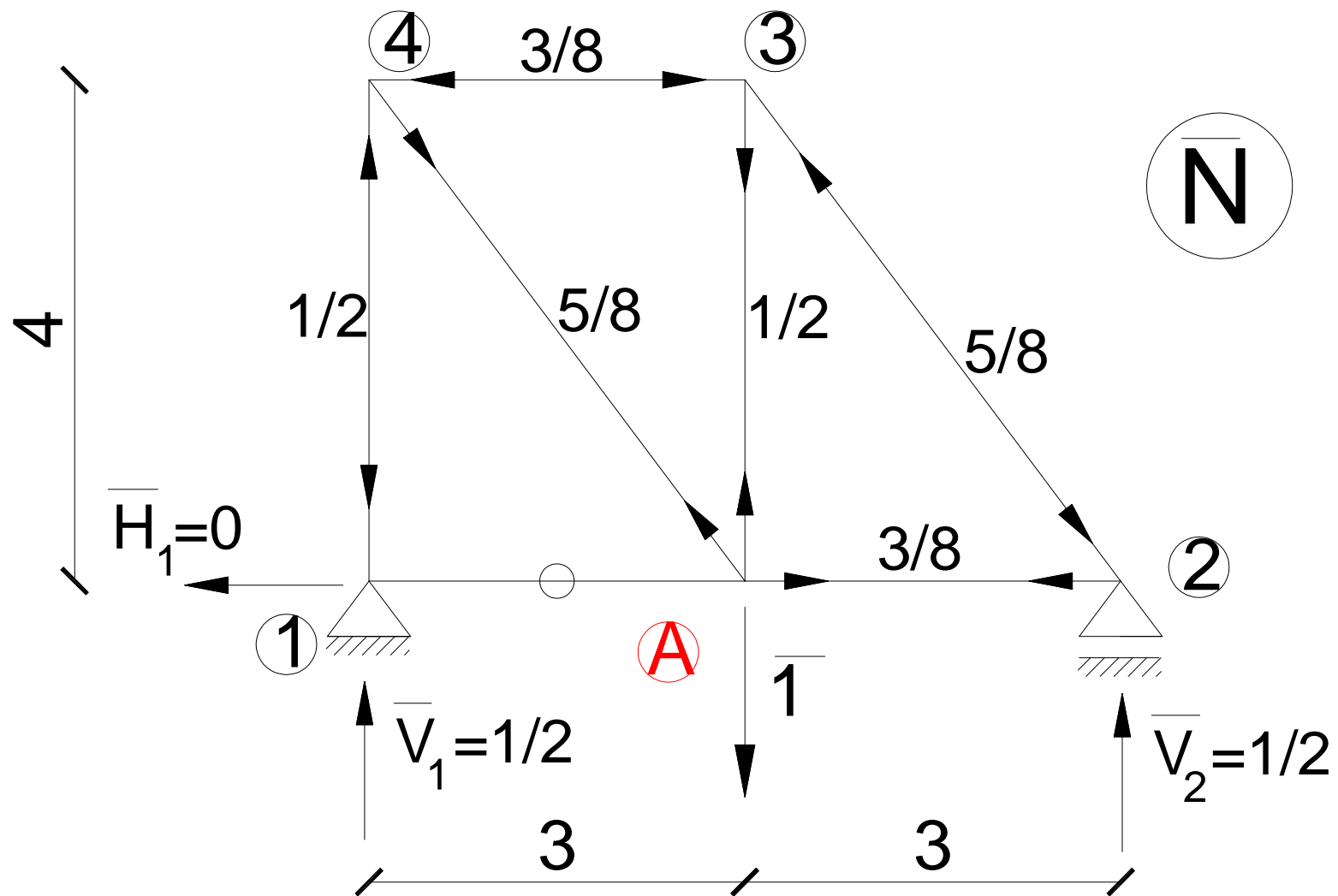

Wyznaczenie sił od obciążenia wirtualnego

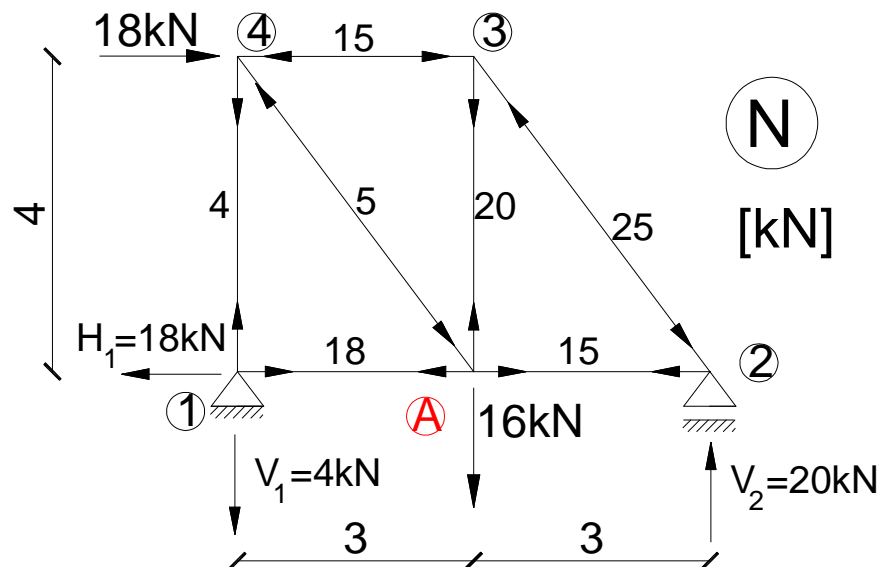

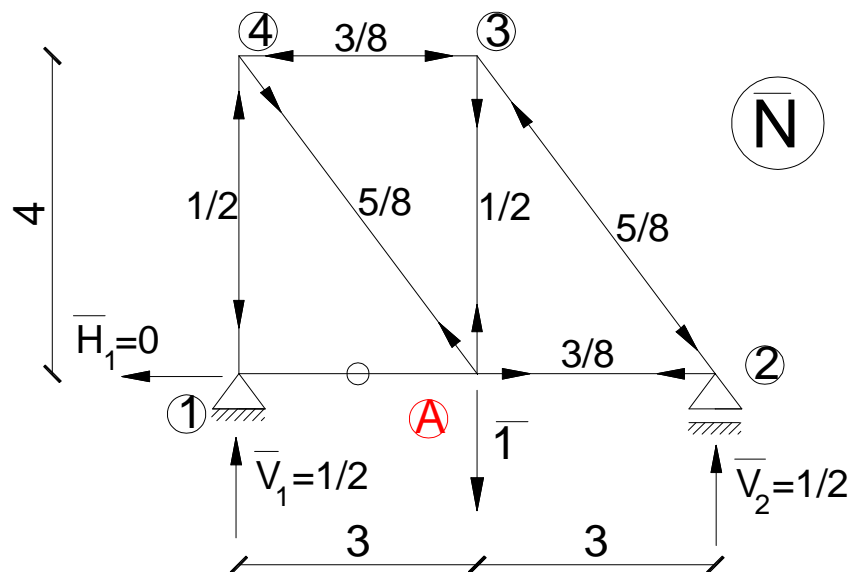
Wykres sił od obciążenia wirtualnego

Wyznaczenie przemieszczenia

$$v_A = \frac{1}{EA} (4 \cdot (-0,5) \cdot 4 + 20 \cdot 0,5 \cdot 4) + \frac{1}{EA} \left(0 \cdot 18 \cdot 3 + 15 \cdot \frac{3}{8} \cdot 3 - 15 \cdot \left(-\frac{3}{8} \right) \cdot 3 \right) + \frac{1}{EA} \left(-5 \cdot \frac{5}{8} \cdot 5 - 25 \cdot \frac{5}{8} \cdot 5 \right) = \frac{513}{4EA}$$

Metoda Sił

Metoda Sił

- Metoda rozwiązywania układów statycznie niewyznaczalnych
- Układy statycznie niewyznaczalne – układy mające więcej reakcji niż liczba równań równowagi
- Liczba niewiadomych reakcji określa stopień statycznej niewyznaczalności

Stopień statycznej niewyznaczalności dla belek i ram bez obwodu zamkniętego:

$$n_s = l_r - l_p - 3$$

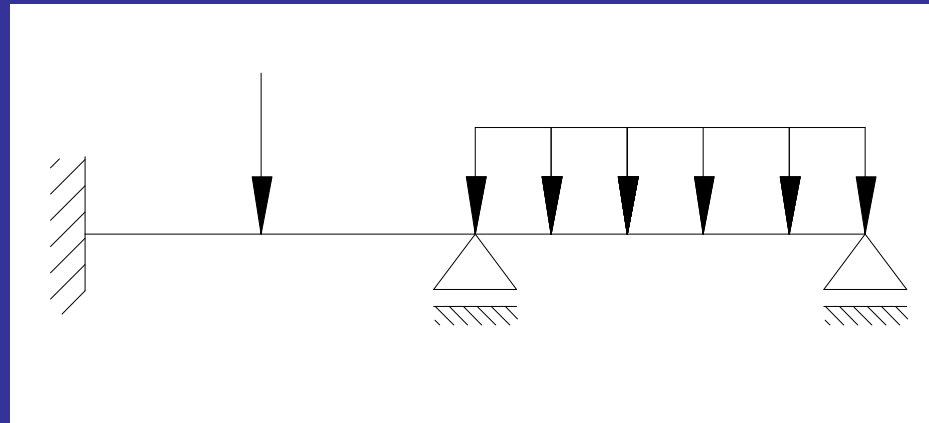
l_r – liczba reakcji w układzie

l_p – liczba przegubów z uwzględnieniem ich krotności

3 – liczba równań równowagi na płaszczyźnie

Metoda Sił – tok postępowania

- Wyznaczamy stopień statycznej niewyznaczalności układu

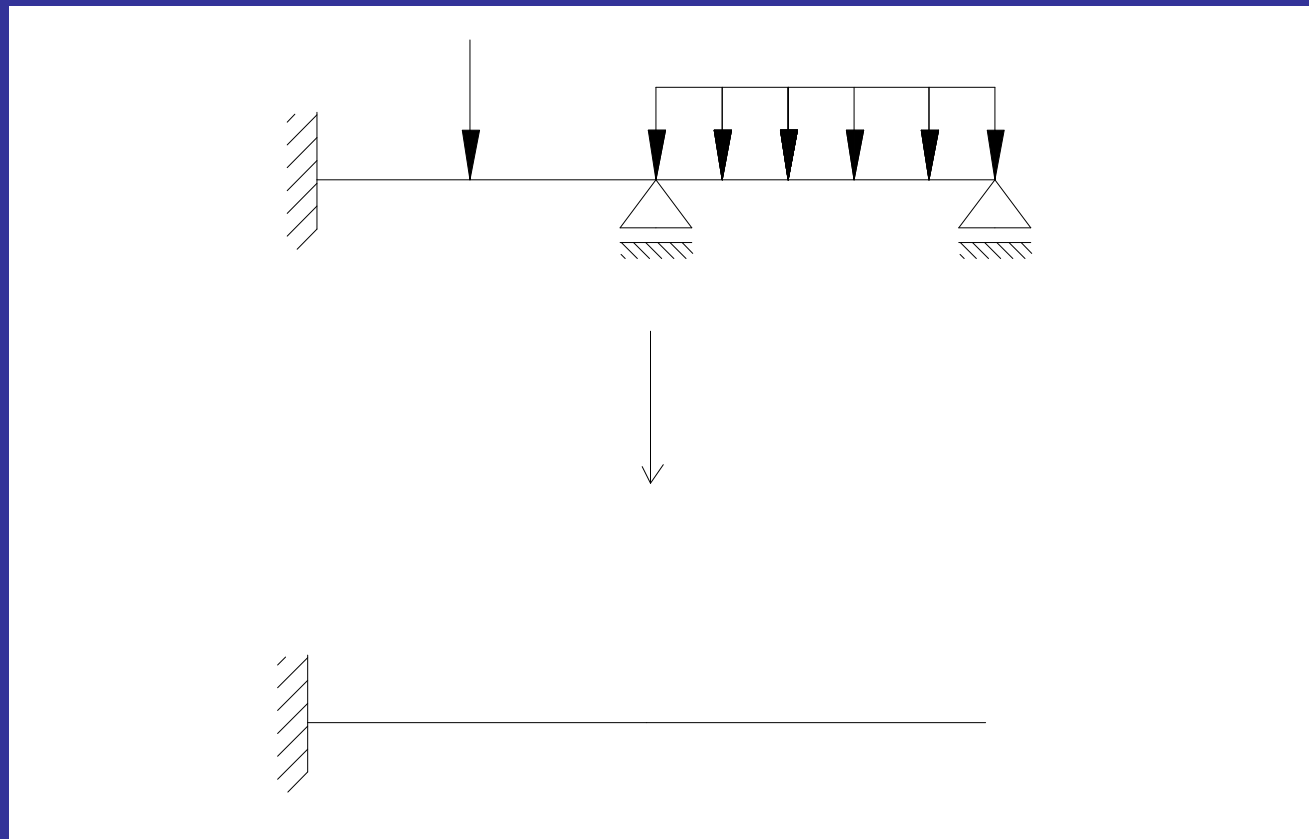

$$n_s = 5 - 0 - 3 = 2$$

Układ dwukrotnie statycznie niewyznaczalny

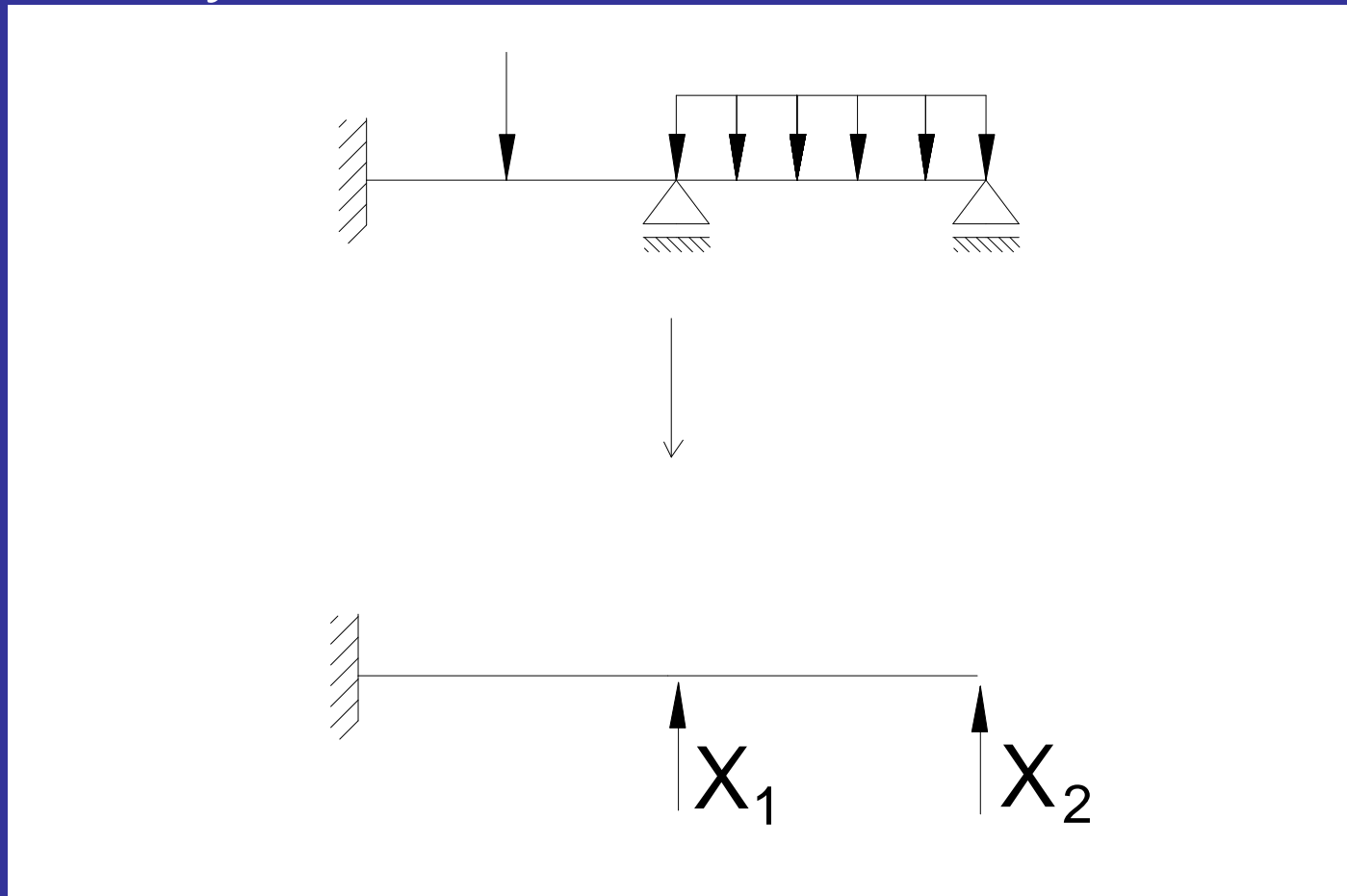
Metoda Sił – tok postępowania

- Konstrukcję pozbawiamy więzów, tak aby powstał układ statycznie wyznaczalny i geometrycznie niezmienny

Metoda Sił – tok postępowania

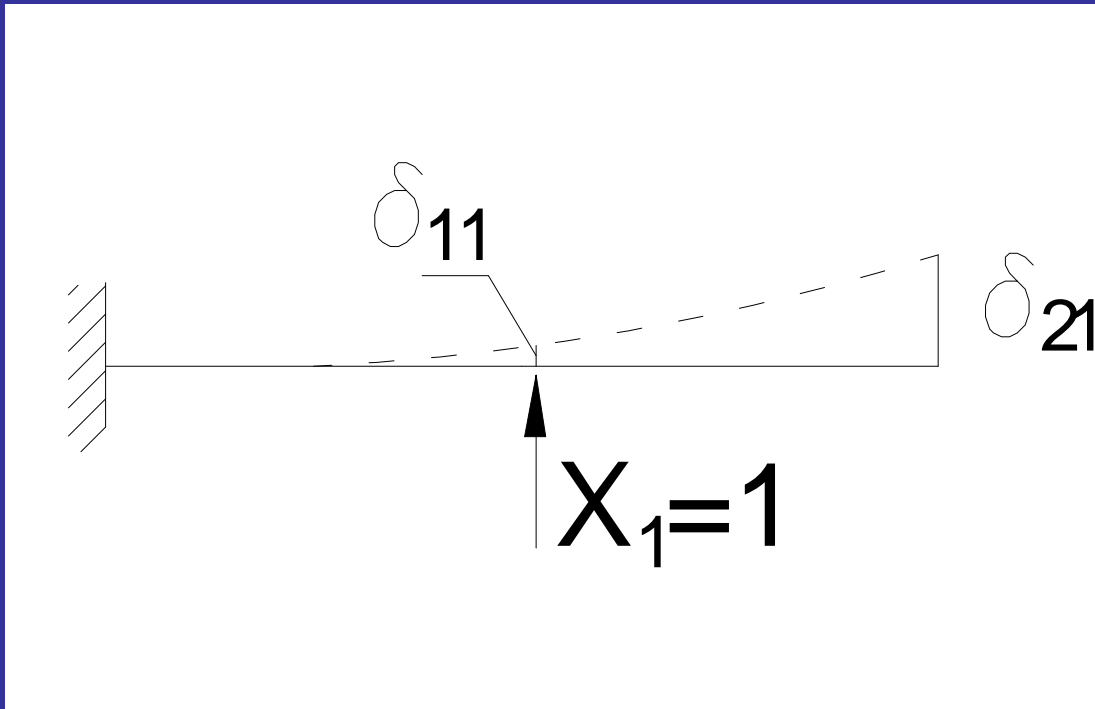
- W miejscu usuniętych więzów wprowadzamy nadliczbowe niewiadome – uogólnione siły,
zamiast blokady przesuwu – siły skupione
zamiast blokady obrotu - moment

Metoda Sił – tok postępowania

- Obciążamy schemat podstawowy pierwszą nadliczbową $X_1=1$

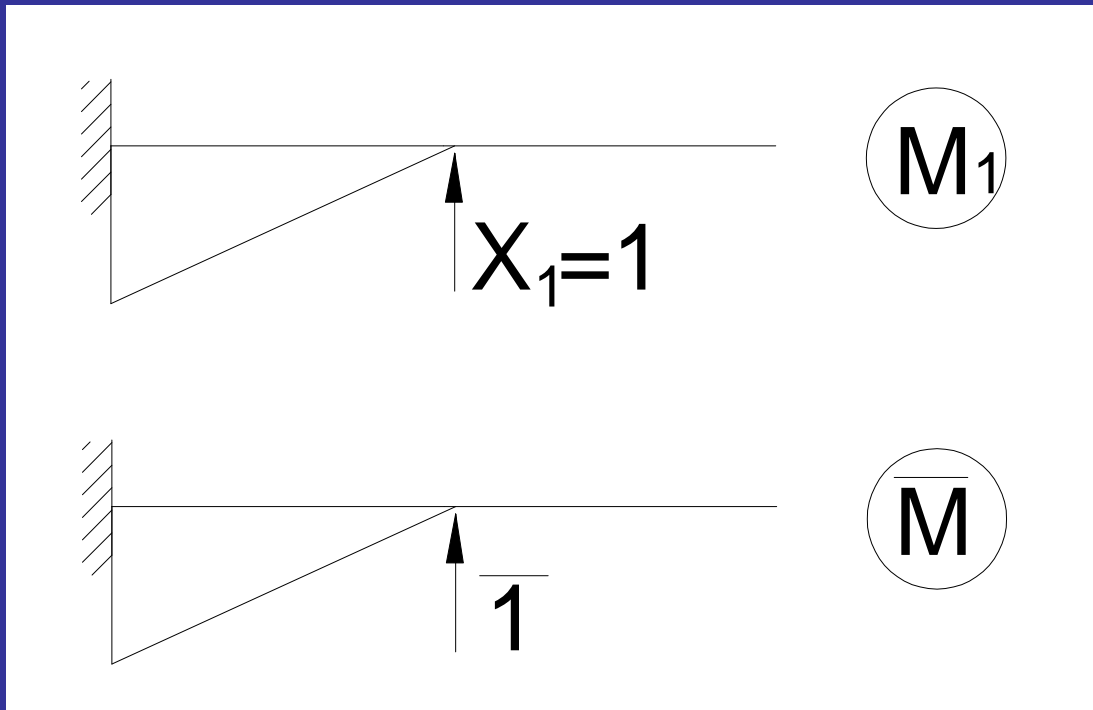

δ_{11} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_1 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego siłą $X_1 = 1$

δ_{21} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_2 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego siłą $X_1 = 1$

Metoda Sił – tok postępowania

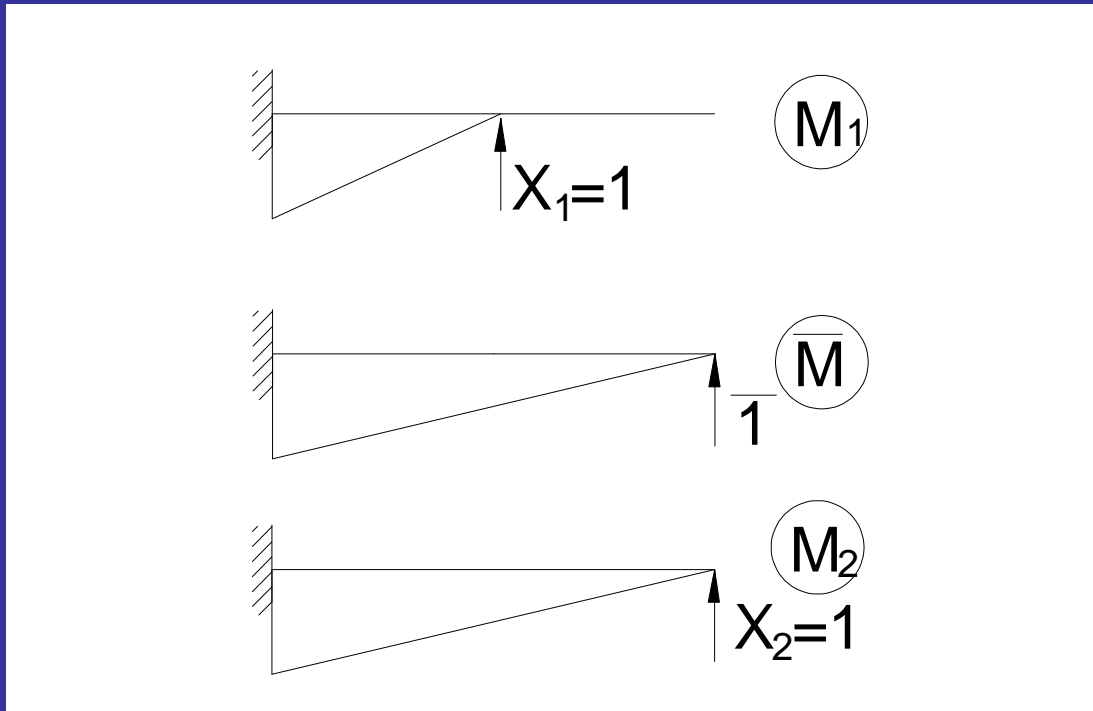
- Wyznaczenie δ_{11}

$$\delta_{11} = \int_s \frac{M_1 \bar{M}}{EI} ds = \int_s \frac{M_1 M_1}{EI} ds$$

Metoda Sił – tok postępowania

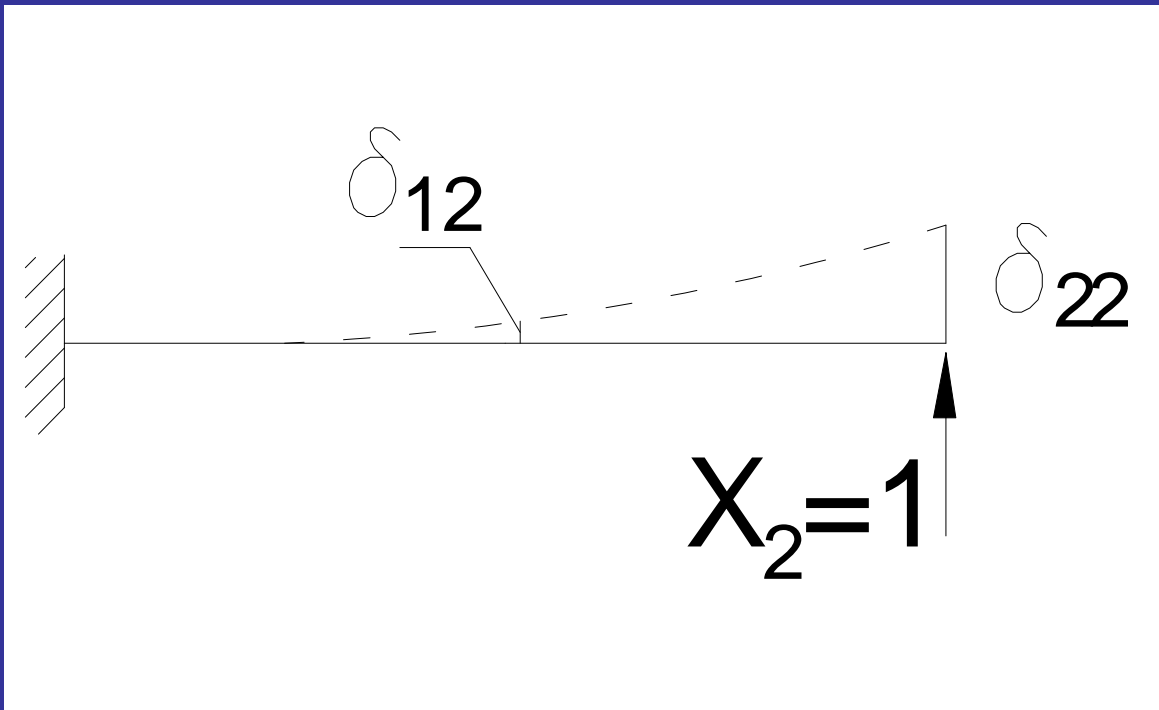
- Wyznaczenie δ_{21}

$$\delta_{21} = \int_s \frac{M_1 \bar{M}}{EI} ds = \int_s \frac{M_1 M_2}{EI} ds$$

Metoda Sił – tok postępowania

- Obciążamy schemat podstawowy drugą nadliczbową $X_2=1$

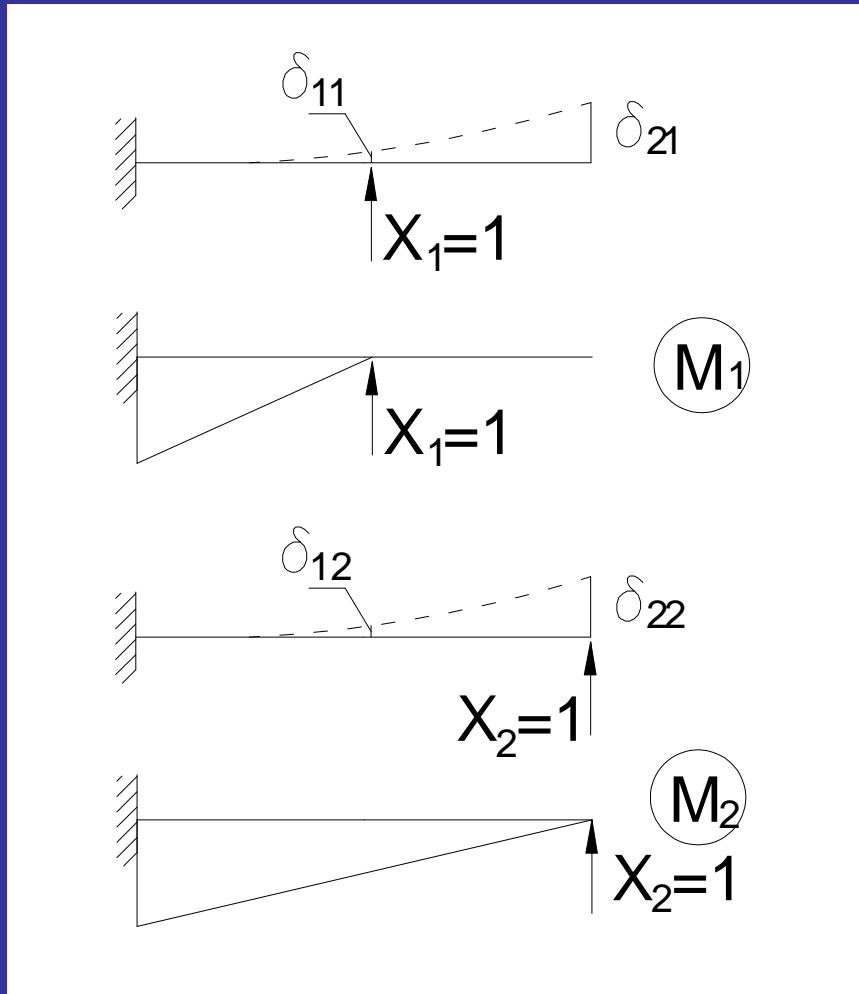

δ_{22} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_2 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego siłą $X_2 = 1$

δ_{12} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_1 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego siłą $X_2 = 1$

Metoda Sił – tok postępowania

- Wyznaczenie δ_{22} i δ_{12}

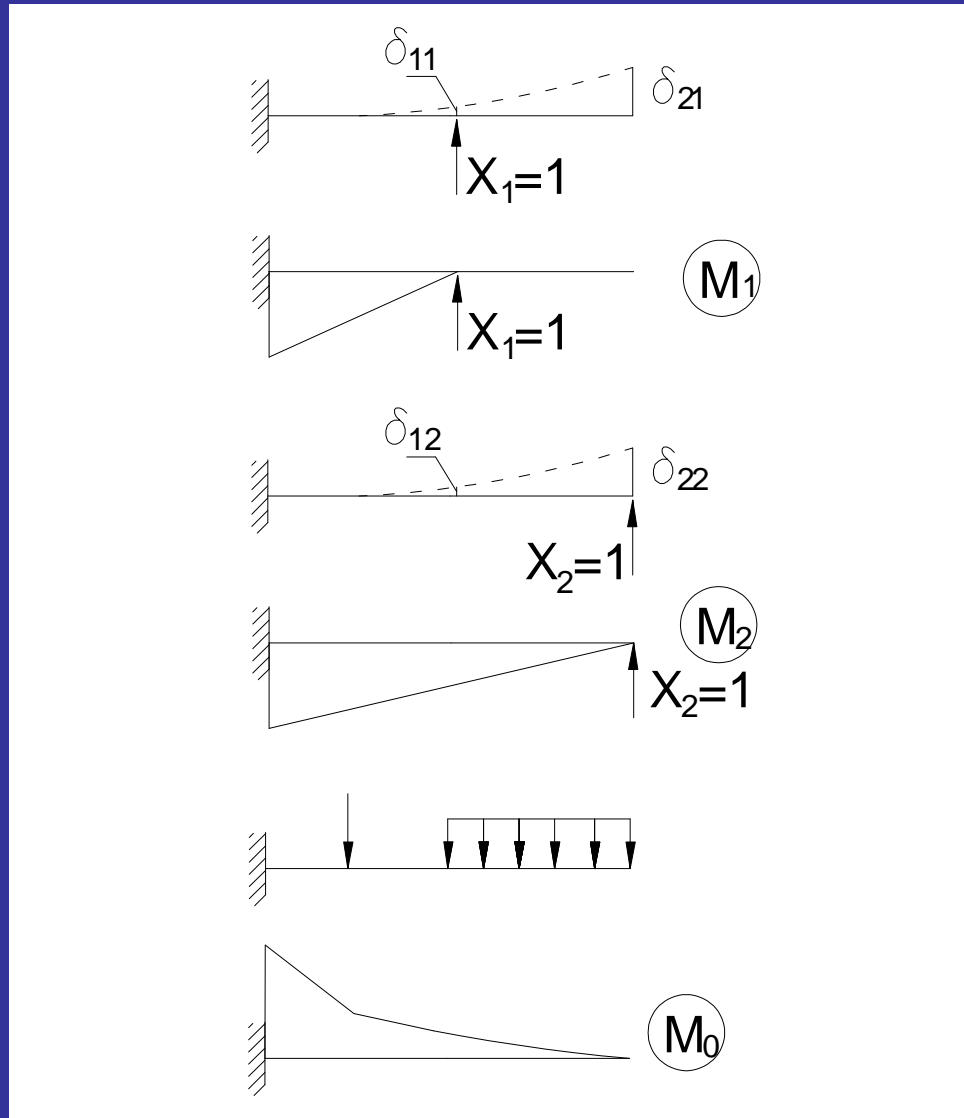

$$\delta_{22} = \int_s \frac{M_2 M_2}{EI} ds$$

$$\delta_{12} = \int_s \frac{M_1 M_2}{EI} ds$$

Metoda Sił – tok postępowania

- Wpływ obciążenia zewnętrznego - δ_{10} i δ_{20}

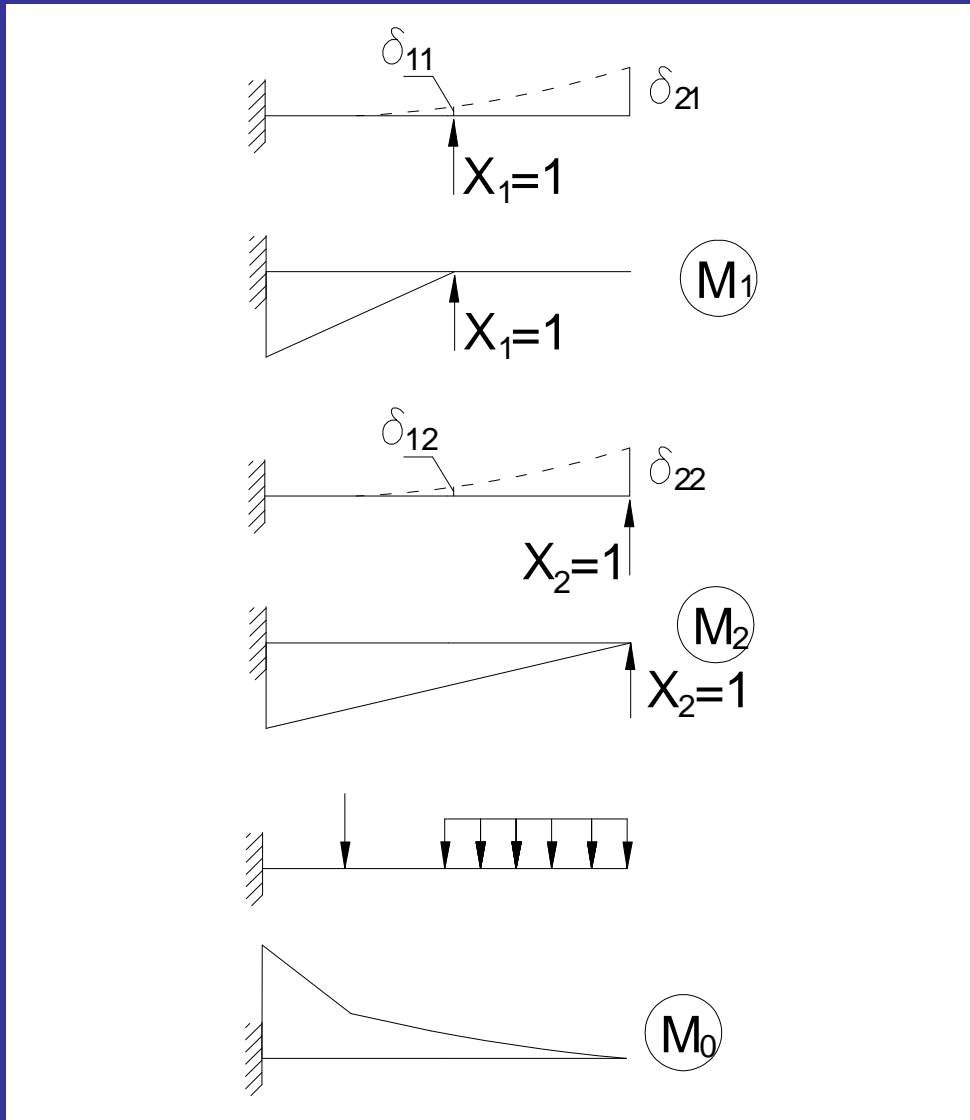

δ_{10} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_1 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego obciążeniem zewnętrznym

δ_{20} – wartość przemieszczenia na kierunku działania X_2 , pod wpływem obciążenia układu podstawowego obciążeniem zewnętrznym

Metoda Sił – tok postępowania

- Wpływ obciążenia zewnętrznego - δ_{10} i δ_{20}

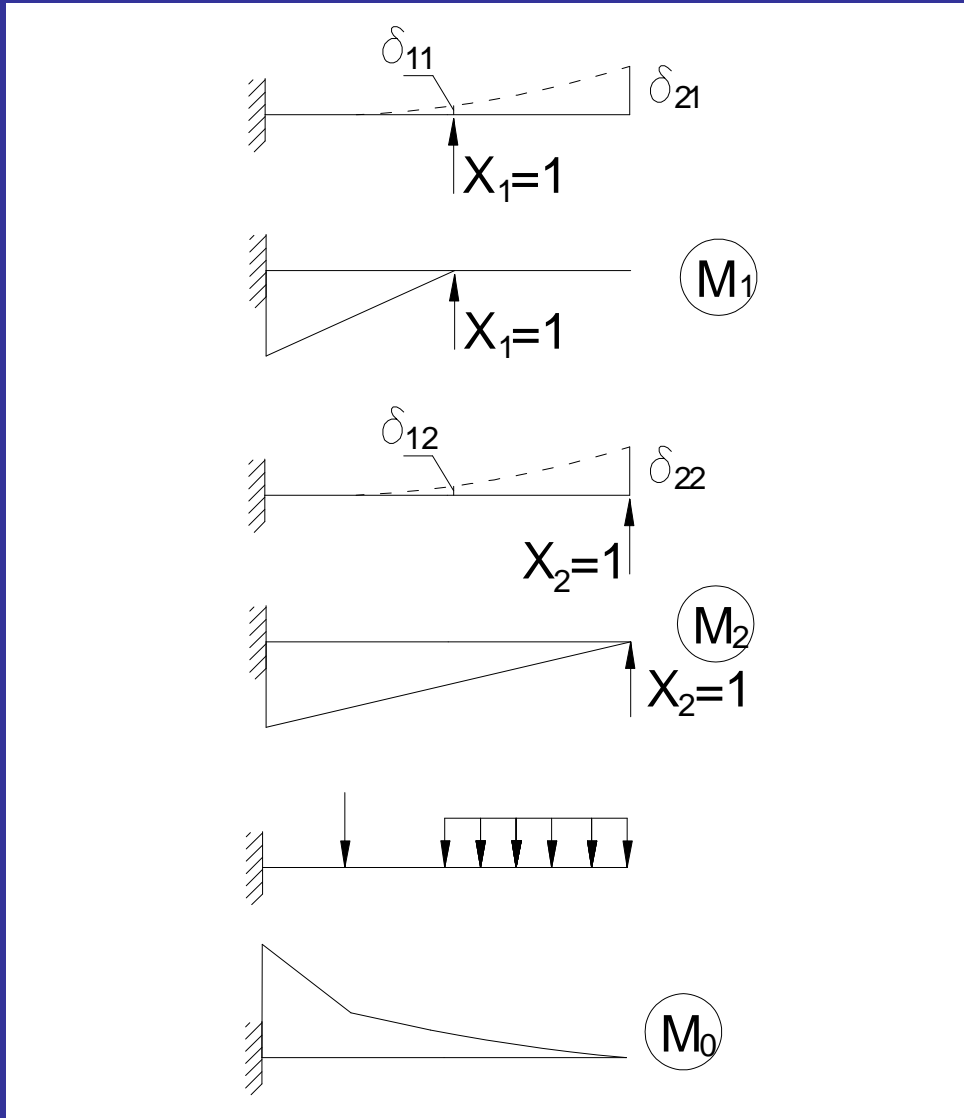

$$\delta_{10} = \int_s \frac{M_1 M_0}{EI} ds$$

$$\delta_{20} = \int_s \frac{M_2 M_0}{EI} ds$$

Metoda Sił – tok postępowania

- Ogólnie – w przypadku belek i ram pod obciążeniem statycznym

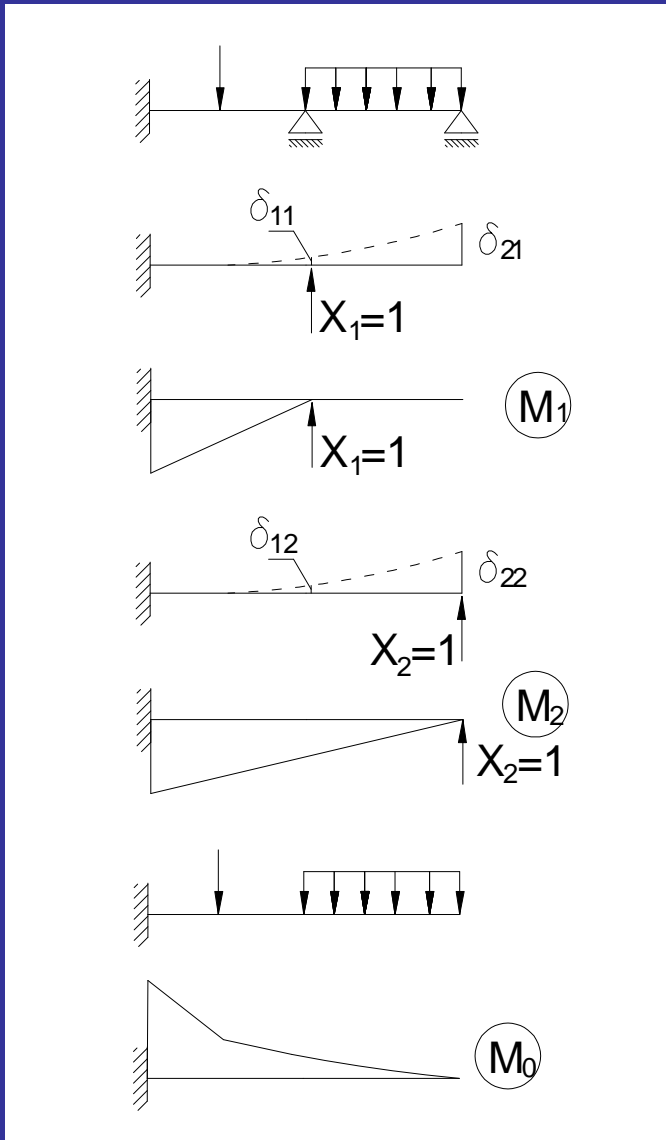
$$\delta_{jk} = \int_s \frac{M_j M_k}{EI} ds$$

$$\delta_{j0} = \int_s \frac{M_j M_0}{EI} ds$$

Metoda Sił – tok postępowania

W rzeczywistym schemacie statycznie niewyznaczalnym przemieszczenia w miejsce podpór są równe 0, stąd

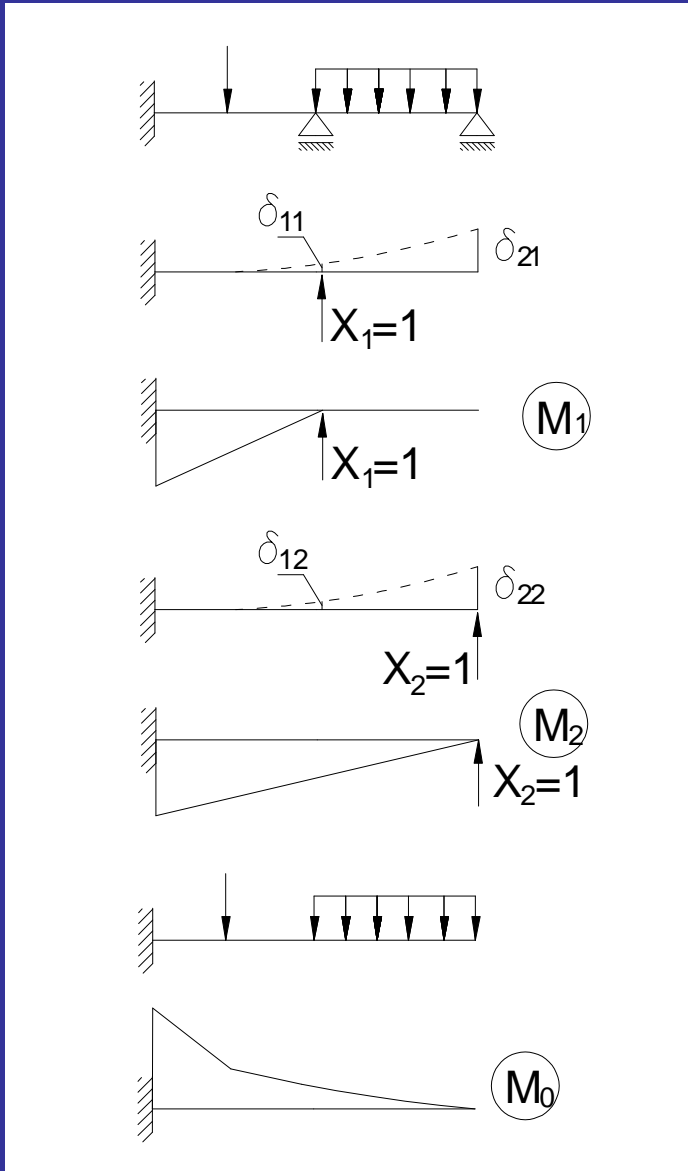
Przemieszczenie na podporze 1

$$\delta_1 = \delta_{11} \cdot X_1 + \delta_{12} \cdot X_2 + \delta_{10} = 0$$

Przemieszczenie na podporze 2

$$\delta_2 = \delta_{21} \cdot X_1 + \delta_{22} \cdot X_2 + \delta_{20} = 0$$

Układ równań kanonicznych metody sił dla schematu dwukrotnie statycznie niewyznaczalnego:

$$\begin{cases} \delta_{11} \cdot X_1 + \delta_{12} \cdot X_2 + \delta_{10} = 0 \\ \delta_{21} \cdot X_1 + \delta_{22} \cdot X_2 + \delta_{20} = 0 \end{cases} \Rightarrow X_1, X_2$$

Wyznaczenie wartości momentu w punkcie „i”
od obciążenia zewnętrznego dla układu
statycznie niewyznaczalnego:

$$M_i = M_{i1} \cdot X_1 + M_{i2} \cdot X_2 + M_{i0}$$

